

ಮನೋರೋಗಗಳು ಹಾಗೂ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು

ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರರಂಗವು ಮನೋರೋಗಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕ ವಿಷಯ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಸಂವೇದನೆಯಿಲ್ಲದೇ ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡದ 'ಮಾನಸ ಸರೋವರ' ಹಾಗೂ 'ಶರಪಂಜರ'ದಂತಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮನೋರೋಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆಯಾದರೂ, ಅದು ವಾಸ್ತವಕ್ಕಿಂತ ಚಿತ್ರದ ಕತೆಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕೀಳು ಅಭಿರುಚಿಯ ಚಿತ್ರಗಳಂತೂ ಮನೋರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹಾಸ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಚೇಷ್ಟೆಯ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿಸಿವೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ

ಇರುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ, ಇಂತಹ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳು ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಮಿಥ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಚಿತ್ರಿಸಿವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಡಾ. ಅಶೋಕ ವೈ ಅವರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ 'ಪ್ರಥಮ ಉಷಾ ಕಿರಣ', 'ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿ', 'ಅಘಾತ', 'ಮನ ಮಂಥನ', ಅಮೀರ್ ಖಾನ್‌ರ 'ತಾರೆ ಜಮೀನ್ ಪರ್', ಮರಾಠಿಯ 'ಅಸ್ತು', 'ಕಾಸವ' ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು.

ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮನೋರೋಗಗಳ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನೂ ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸಲು, ಆರೋಗ್ಯಸೇವೆಗಳ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ 'ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ 90ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಹುಪುಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಂತರ ದೇಶದೆಲ್ಲೆಡೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ, ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನೋರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಪ್ರತೀ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಔಷಧಿಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾವ್ಯಾಪ್ತದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞ ಮನೋವೈದ್ಯರನ್ನೂ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಾಯಕತೆ

ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿರುವ 'ಸ್ವಾಫ್' (ಸ್ಪಿರೋಫೇಸಿಯ

ರಿಸರ್ಚ್ ಫೌಂಡೇಶನ್) ಸಂಸ್ಥೆಯು 1984ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಮನೋವೈದ್ಯೆಯಾದ ಡಾ. ಎಂ. ಶಾರದಾ ಮೆನನ್ ಅವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡು, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೋರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮನೋರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಪುನರ್ವಸತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು, ಸಾವಿರಾರು ಮನೋರೋಗಿಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ನೌಕೆಯನ್ನು ಛೇದಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂಲಕ ಜನಪ್ರಿಯ ಬಾಲಿವುಡ್ ನಟಿ ದೀಪಿಕಾ ಪಡುಕೋಣೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಾವು ಖಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ 'ಲಿವ್ ಲವ್ ಲಾಫ್' ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ರತ್ನಬೋಲಿ ರೇ ಅವರು ತಮ್ಮ 'ಅಂಜಲಿ' ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ, ಮನೋರೋಗಿಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ, ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ದಿ ಬನ್ಸನ್' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿರಾಶ್ರಿತ ಮಹಿಳಾ ಮನೋರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾನವೀಯತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮರಿವಾಲಾ ಹೆಲ್ತ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್, ವೈಟ್

ಸ್ಕಾನ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಹಾಗೂ ಇನ್‌ಫೋಸಿಸ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಗಳೂ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಅನುಭವ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ವೇದಿಕೆ

ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮನೋರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಡ್ಡೆ ಕಡಿಮೆ. ಅಲ್ಲಿನ ರೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರೋಗದ ಬಗೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇತರ ರೋಗಿಗಳ ಸ್ವೈರ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೇ, ಉಳಿದವರಲ್ಲೂ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವು ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಮನೋರೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ವೇದಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಚಿತ್ರಣ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅನೇಕ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರು ವೇದಿಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಇಟ್ಸ್ ಓಕೆ ಟು ಟಾಕ್', 'ದ ರೆಡ್ ಡೋರ್' ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ, ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮುಂಬೈನ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು 'ದ ಸರ್ಕಲ್' ಎಂಬ ಗುಂಪನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಿದವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಗಾಥೆ, ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

